

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สองของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ปีการศึกษา 2549 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 300 คน และครูผู้สอนจำนวน 2,420 คน รวมทั้งสิ้น 2,720 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 38 คน และครูผู้สอนจำนวน 300 คน รวมทั้งสิ้น 338 คน ที่กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 40-41) และสุ่มด้วยวิธีแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

2.1 สุ่มจำนวนประชากรของข้าราชการครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ปีการศึกษา 2549 จาก 5 อำเภอ จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 300 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,420 คน รวมทั้งสิ้น 2,720 คน

2.2 สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามขนาดและสถานภาพของข้าราชการครู ตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่ายจับสลากรายชื่อโรงเรียนและครูในแต่ละโรงเรียน

2.3 กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากประชากร 2,720 คน โดยใช้ตารางของเครจซี และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน และสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากรายชื่อข้าราชการครู ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 38 คน และครูผู้สอน จำนวน 300 คน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน

อำเภอที่ตั้ง	ประชากร						กลุ่มตัวอย่าง					
	ผู้อำนวยการ			ครูผู้สอน			ผู้อำนวยการ			ครูผู้สอน		
	ใหญ่	กลาง	เล็ก	ใหญ่	กลาง	เล็ก	ใหญ่	กลาง	เล็ก	ใหญ่	กลาง	เล็ก
1. เกษตรสมบูรณ์	44	10	14	410	72	64	5	1	2	51	9	8
2. ภูเขียว	50	11	18	465	81	82	6	1	2	58	10	10
3. บ้านแท่น	26	4	9	242	32	43	3	1	1	30	4	5
4. คอนสาร	33	5	10	307	35	46	4	1	1	38	4	6
5. แก้งคร้อ	46	8	12	428	58	55	6	1	1	53	7	7
รวม	199	38	63	1,852	278	290	25	5	8	230	34	36
รวมทั้งหมด	300			2,420			38			300		

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยมี 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) จำนวน 2 ข้อ คือ สถานภาพภาพ และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สองของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 63 ข้อ แบ่งเป็น

1. ด้านกระบวนการเตรียมความพร้อม จำนวน 10 ข้อ
2. ด้านผู้บริหาร จำนวน 15 ข้อ
3. ด้านครู จำนวน 13 ข้อ
4. ด้านผู้เรียน จำนวน 25 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สอง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขั้นพื้นฐานรอบที่สอง ได้แก่ เอกสารของ กรมวิชาการ (2546 : 1-21) และเอกสารของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2549 : 24-45)
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากตำราของ ประยูร อษานาม (2540 : 105-106) ; พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ (2542 : 85-86) และ บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 38-40)
3. สร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยโดยผู้วิจัยเองทั้ง 3 ตอน
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา ตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้น
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญแก้ไขและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย
 - 5.1 นายฉลาด อางสนาม วุฒิ กศ.ม. การบริหารการศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม และถูกต้องของแบบสอบถาม
 - 5.2 นางปราณี สอนไชสง วุฒิ ค.บ. ภาษาไทย ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแท่นวิทยา อำเภอบ้านแท่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของข้อความที่ใช้ของแบบสอบถาม
 - 5.3 นายสมจิต เมืองนาม วุฒิ กศ.ม. การวัดผลการศึกษา ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบของแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับข้าราชการครู โรงเรียนภูเขียว อำเภอภูเขียว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าดังต่อไปนี้

6.1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่าง คะแนนรายข้อกับทั้งฉบับ ตามวิธีการของ เพียร์สัน (Pearson) ปรากฏว่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.46-0.71 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยคัดเลือกรายข้อที่นัยสำคัญทางสถิติ จากข้อ 6.1 เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ปรากฏว่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขออนุญาตจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เพื่อชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง
3. นำแบบสอบถามถึงโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 ฉบับ โดยผู้วิจัยเอง เพื่อขอความร่วมมือในการให้ข้อมูล และนัดหมายขอรับคืนจากฝ่ายวิชาการแต่ละโรงเรียนหลังแจกแบบสอบถาม 2 สัปดาห์
4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามแต่ละโรงเรียน และตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบ พบว่า ได้แบบสอบถามตอบคืนไม่ครบ 17 ฉบับ จาก 5 โรงเรียน ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามฉบับใหม่ พร้อมทั้งนัดหมายขอรับคืนในสัปดาห์ต่อไป จึงได้รับแบบสอบถามครบทั้ง 338 ฉบับ

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด มาตรวจความสมบูรณ์ในการตอบ และจำแนกตามข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อสะดวกต่อการกรอกข้อมูลในการวิเคราะห์
2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มีเกณฑ์ในการให้คะแนน คือ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 99)

ระดับความพร้อม	ค่าคะแนน
มากที่สุด	ตรวจให้ 5
มาก	ตรวจให้ 4
ปานกลาง	ตรวจให้ 3
น้อย	ตรวจให้ 2
น้อยที่สุด	ตรวจให้ 1

3. นำแบบสอบถามที่ตรวจให้คะแนนแล้ว ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์

3.1 ระดับความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สองของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รายด้าน โดยรวม และเป็นรายข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับระดับความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 111)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพร้อม
4.51 – 5.00	แปลความว่า มากที่สุด
3.51 – 4.50	แปลความว่า มาก
2.51 – 3.50	แปลความว่า ปานกลาง
1.51 – 2.50	แปลความว่า น้อย
1.00 – 1.50	แปลความว่า น้อยที่สุด

- 3.2 เปรียบเทียบความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สอง คือ

3.2.1 เปรียบเทียบความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สองของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีสถานภาพ เป็นรายด้าน และโดยรวม ด้วยการทดสอบค่า t-test (Independent Samples)

3.3.2 เปรียบเทียบความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สองของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในขนาดโรงเรียนต่างกัน เป็นรายด้าน และโดยรวม วิเคราะห์โดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างทางสถิติ ทำการทดสอบผลต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Sheffe')

4. สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สอง โดยใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์ เรียงตามความถี่และใช้ร้อยละประกอบ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 สรุปรวมปัญหาและข้อเสนอแนะ

1.2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อศึกษาระดับความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สองของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 รายด้าน โดยรวม และเป็นรายข้อ

2. สถิติเปรียบเทียบความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สอง

2.1 เปรียบเทียบความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สองของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีสถานภาพ เป็นรายด้าน และโดยรวม ด้วยการทดสอบค่า t-test (Independent Samples)

2.2 เปรียบเทียบความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่สองของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในขนาดโรงเรียนต่างกัน เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างทางสถิติ ทำการทดสอบผลต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Sheffe')